

scrisoare de început 01

Cuviosul Sofronie Athonitul:
Dacă veți judeca pe alții,
veți pierde totul

editorial 03

Perspectiva inversă,
de Virgiliu Gheorghe Vlăescu

noi canonizări 06

Sfânta Evloghia de la Samurcășești,
„soră și mamă duhovnicească”

prăznuri 11

Spre Tabor, suind Gogota (II),
de Sergiu Ciocârlan

școala părinților 15

O seamă de cuvinte...,
de Psiholog Dr.
Irina Petrea-Sullivan

poezie creștină 20

Mama, copilul și pasărea măiastră

școala părinților 22

Copilăria în afara lumii reale (I),
de Conf. univ. dr.
Andrei Drăgulescu

biblioteca noastră 26

Cum ar trebui să arate un manual,
de Ninel Ganea

moștenirea Părinților Bisericii 28

Marele Fotie și Sinodul al VIII-lea Ecumenic (IV)

cu noi este Dumnezeu 35

Întâlnirile cu oamenii mă bucură cel mai tare

40 cuvântul duhovnicului

Arhimandritul Iustin Miron:
Prin dragoste ne vindecăm
de judecarea aproapelui

48 oglindiri ale Cuvântului

Biographia magistra vitae,
de Ninel Ganea

49 convertiri

Părintele Gregorio Justiniano:
Aceasta este Biserica pe care
mi-am dorit-o dintotdeauna

56 viața cetății

„Moartea cerebrală” și
transplanturile de organe umane?

61 interviu

Mașina: un sistem sau
o realitate spirituală?

66 minuni

Văzând minunea, mulți
s-au întors la Dumnezeu

69 lecția de luciditate

Când nu mai ai în cine să te
încrezi, încrede-te în Dumnezeu!,
de Lavinia Bădeanu

73 cuvinte vii

Pe drumul Crucii,
de Sergiu Ciocârlan

77 al optulea veac

Educația delegată roboților, pericolul
cel mai mare legat de folosirea IA,
de Irina Bazon

Perspectiva inversă

Se spune că icoana este o perspectivă inversă. Și așa și este: nu noi privim către ea, nu noi ne adâncim în spațiul tridimensional precum în cazul tabloului, ci sfântul sau sfinții, Maica Domnului și chiar Domnul nostru Iisus Hristos ne privesc din icoană, din lumea imuabilă a Împărăției Lui Dumnezeu. Acesta este firescul. Căci omul curat cu inima nu caută cu obraznicie, cu duh de stăpânire și judecată la chipurile icoanei, ci se închină lor cu bună-cuviință, cu evlavie, ca și cum aceea ar fi una dintre porțile către lumea de dincolo.

Din păcate, nu așa este omul lumesc, omul ce a pierdut privirea interioară, care nu mai știe că în adâncul inimii lui odihnește însuși Hristos de la sfântul botez. Dimpotrivă, caută totul în afară, se alipește cu toată inima de strălucirile lumii, cu pofta ochilor și cu trufia vieții. Astfel, supus trupului, adică patimilor, nu-și mai vede păcatele proprii, ci numai pe ale celorlalți. Nu

mai caută răspunsul la Dumnezeu în răbdarea necazurilor, ci e în stare să învinovățească pe oricine altcineva pentru durerile sale și ale lumii ce-l înconjoară, eventual chiar pe Bunul Hristos Care Și-a dat viața pentru noi.

Aceasta e ordinea lumii astăzi, o ordine întoarsă pe dos, precum în tablourile renaștentiste care cu îndrăznirea trufiei omenești au înlocuit împărăția icoanei cu versiunea pătimășă a tabloului religios. Păcatul e bătrân ca lumea, dar de la Renaștere încoace, mai nou de la începutul modernității, și mai nou al tehnologizării, al nihilismului antihristic care a cuprins lumea astăzi într-o măsură fără precedent, nu mai știm că pocăința înseamnă să ne vedem păcatele noastre și nu pe ale celui alt.

Nu-L mai cunoaștem pe Hristos, fiindcă pe toți îi vedem vinovați de răul lumii, pe toți în afară de noi înșine. Așadar, aceasta este poate boala vremurilor pe care le trăim. Spunem „Tatăl nos-

Sfânta Evloghia de la Samurcășești, „soră și mamă duhovnicească”

Pe 4 octombrie, Mănăstirea Samurcășești a găzduit proclamarea locală a Sfintei Cuvioase Mucenice Evloghia. Viața i-a fost o jertfă continuă dedicată semenilor, fiind însuflețită de dorința arzătoare de a-i întoarce pe oameni pe calea credinței. Oriunde ajungea, umplea bisericile care „gemuau de lume” și golea cârciumile, transformând radical comunitățile. Sfânta Evloghia este una dintre puținele cuvioase care au primit cununa martiriului pentru propovăduirea Evangheliei, trecând la Domnul în urma unei bătăi cumplite. Fie ca pilda vieții ei să ne fie un model de mărturisire a lui Hristos!

Ziua de prăznuire a Sfintei Evloghia este 19 decembrie. **(I.M.)**

Maica Evloghia s-a născut la data de 24 noiembrie în anul 1908, în localitatea Nemfion din Macedonia, într-o familie de aromâni. A primit la botez numele de Ecaterina, întrucât s-a născut în preziua

sărbătoririi Sfintei Ecaterina. Copilăria i-a fost umbrată de moartea mamei și de răutățile mamei vitrege. Într-una din zile, pe când strângea fânul, soția tatălui său a împins-o pe Ecaterina de pe o căpiță de fân. Fetița și-a fracturat coloana vertebrală și, la vârsta de 10

nat «pentru nedenunțare»; întemnițat în Arad, Timișoara și Aiud. Am fost scos din învățământul teologic și din bugetul statului «pentru atitudine nedemocratică» (?!). Între 3 și 4 septembrie 1952 - o nouă deținere. În total - trei percheziții domiciliare și trei arestări”.²

Ce avea să urmeze? Nu știa. Ceea ce avea clar în minte și-n inimă era viața în Hristos. Voia cu hotărâre să umble și să-și petreacă viața cu adevărat creștinește, făcând din viața lui Iisus viața sa. Și, încet-încet, prin eforturile sale, dar mai apoi, în chip negrăit, prin lucrarea harului, înlăuntrul său se descoperea icoana Lui în chipul crucii. Dacă cineva l-ar fi întrebat de ce așa, i-ar fi răspuns: „Așa ne cere, așa ne dorește El: Rămâneți în Mine, rămâneți în dragostea Mea!... Uniți cu Mine, ca mlădițele cu buciul viței...”.³

Și lucra mai cu tărie la a se zidi pe sine, la a se pregăti pentru a fi „mlădița lui Hristos, un mic hristos”. Chiar dacă alții nu i-ar fi ascultat cuvântul, el tot ar fi înaintat pe această

cale. Iar în clipele de liniște se ruga așa: „Dă, Doamne, ca între noi și Tine, și între noi toți, să fie aceeași legătură, aceeași sevă dă-tătoare de viață, curată și sfântă, ca între viță și mlădițe. Descoperă-Te în noi, Doamne!... Lucrează în noi, Doamne, însușirile, virtuțile, dumnezeieștile Tale desăvârșiri”.⁴

Valurile de urgie care se revărsau pe pământul românesc erau cu adevărat înfricoșătoare. Părintele Ilarion avea experiența temnițelor comuniste. Pătimise îndelung. Își murise sieși. Era încredințat că dacă nu și-ar fi murit sieși, nu ar fi putut trece nepătat. Într-adevăr, nu mai trăia el, ci Hristos trăia. Temnițele numeroase prin care trecuse îi descoperiseră adevărul din cuvintele Sfântului Apostol Pavel: un adevăr viu despre care inima lui se punea chezașă. Pe pământul românesc fuseseră multe jertfe, mulți martiri. Valurile prigonirilor se stinseseră, apoi se aprinseseră din nou. Acum era timpul mărturisirii, însă al unei mărturisiri cu însăși viața. Spre aceasta pașii lui se îndreptau...

DE VORBĂ CU ANA IORDAN, ABSOLVENTĂ A
LICEULUI „NICOLAE STEINHARDT” DIN BUCUREȘTI

Întâlnirile cu oamenii mă bucură cel mai tare

Ce îi pasionează pe tinerii de astăzi? Ce așteptări au de la părinți și dascăli? Cum pot fi rezolvate conflictele din familie? De ce unii copii, deși crescuți în tinda bisericii, se îndepărtează la un moment dat de Dumnezeu? Sunt întrebări firești care frământă inima oricărui părinte. În continuarea dialogului din numărul trecut, Ana Iordan - o tânără care a obținut media zece la examenul de Bacalaureat în București - ne vorbește cu sinceritate, din propria experiență, despre ce înseamnă abaterea de la Cale și cât de mult contează pentru copii dragostea, atenția și jertfelnicia părinților. **(R.T.)**

– Ana, ai avut momente, în care te-ai depărtat de biserică?

– Nu au fost perioade în care să nu vreau să mai merg la biserică, dar am avut în preado-

lescență o perioadă de răcire în care nu mai aveam tragere de inimă, nu mai aveam aceeași chemare să merg la biserică, să particip la slujbe, să am programul meu de rugăciune

celălalt și ajungem la un fel de nesimțire față de el. Bineînțeles că îi vedem slăbiciunile. Și celălalt se relaxează în relația cu noi, iar unele dintre manifestările lui ne deranjează și nu suntem de acord cu ele. Dar este mult mai comod să-l judecăm decât să ne rugăm pentru el, să încercăm să înțelegem cauzele pentru care a ajuns să aibă acele slăbiciuni sau să cadă în acele păcate și, mai ales, să încercăm să-l ajutăm, participând la vindecarea lui.

Toate acestea presupun muncă și efort din partea noastră. Este mult mai ușor să-l judecăm, să-l osândim, să-i dăm sfaturi și să nu facem nimic mai mult pentru el, pentru că astfel nu suntem nevoiți să ieșim din zona noastră de confort. În felul acesta ajungem, încet-încet, să stricăm relația: prin prea multă îndrăzneală și prin faptul că nu mai lucrăm virtuțile în relația cu celălalt.

– Și totuși, toate acestea se întâmplă între oameni care se iubesc.

– Se întâmplă atunci când iubirea slăbește, când focul iubirii începe să se stingă. Atunci ajungem să ne raportăm critic și acid la celălalt, iar relația devine toxică. Rugăciunea pentru celălalt îl ajută pe el, dar ne ajută și pe noi să nu-l mai judecăm. Prin rugăciune se ridică acel negativ prin care îl privim. Nu-ți mai vine atât de ușor să judeci un om pentru care te-ai rugat și pentru care continui să te rogi, fiindcă ajungi să ai față de el poziția medicului. Odată ce te-ai implicat să-l ajuti să se ridice, judecându-l nu faci decât să dărâmi ceea ce ai construit. Și nimeni nu vrea să dărâme ceva la care a muncit.

Când te rogi pentru celălalt, când îl iubești, încerci să-l înțelegi și îi întinzi mâna ca să se ridice, nu-ți mai vine să-l judeci. De ce să-l judeci, dacă vrei să-l ajuti? Judecata, în mod clar, nu-l ajută nici pe el, nici pe tine. Una este să evaluez pentru a vindeca, pentru a-l ajuta pe celălalt, și cu totul alta este să evaluez pentru a-l osândi. Când osândesc, sunt din start por-

nit împotriva persoanei respective. Există în mine un duh de răutate față de ea și, de aceea, mă raportează negativ la tot ceea ce face.

Este foarte important duhul în care facem lucrurile, inclusiv duhul în care îl privim pe celălalt. Poți să-l privești critic, dar cu duh bun, tocmai pentru a-l ajuta, așa cum face medicul cu pacientul său. Și medicul privește critic: cercetează, evaluează, încearcă să înțeleagă ce nu este în regulă. Dar face toate acestea pentru că este hotărât să-l ajute pe pacient, vrea să-l vindece, să-i facă bine. Atunci spiritul critic este pus în slujba vindecării. Nu mai izvorăște din răutate, ci dintr-un duh bun, din dragoste pentru celălalt.

CUM E POSIBIL AȘA CEVA: SĂ NU TE ENERVEZE NICIODATĂ CELĂLALT?

– Părinte, dar cum trecem de la judecată la milă, la dorința de a-l ajuta pe aproapele nostru, în loc să-l osândim?

Foto: Mănăstirea Oașa

PĂRINTELE GREGORIO JUSTINIANO
CUM A ADUS ORTODOXIA ÎN PUERTO RICO
FOSTUL RECTOR AL UNUI SEMINAR PENTICOSTAL (I)

Aceasta este Biserica pe care mi-am dorit-o dintotdeauna

Multe dintre avioanele care sosesc în Puerto Rico aterizează noaptea. Florida și Bermudele, Cuba și Jamaica, Haiti și Republica Dominicană au rămas undeva departe, în largul oceanului. Când pământul începe să se zărească, avionul coboară. Luminile desenează limpede conturul insulei și deja poți distinge locul fiecărui oraș și al fiecărei așezări. Iată San Juan, capitala de pe țărmul Atlanticului, veche de cinci sute de ani. Aici, dimineața devreme, chiar în centrul orașului, poți merge de-a lungul oceanului turcoaz, te poți rezema de vechile ziduri de piatră acoperite de mușchi și apoi poți urca pe străzile pavate până la Catedrala Romano-Catolică „Sfântul Ioan Botezătorul”, cea mai veche catedrală de pe insulă și din Statele Unite. Iar în mijlocul insulei se află San Germán - al doilea oraș ca mărime și vechime din Puerto Rico, cu o istorie de 450 de ani. Aici s-a întors Părintele Gregorio Justiniano, după ce trăise aproape un sfert de veac în Statele Unite. S-a întors pentru a le face cunoscută compatrioților săi Ortodoxia, care până atunci fusese reprezentată pe insulă doar de o biserică a Patriarhiei Antiohiei, destinată în principal credincioșilor arabofoni stabiliți de curând aici. Părintele Gregorio a întemeiat în Puerto Rico o misiune ortodoxă de limbă spaniolă, pentru oamenii născuți și crescuți pe insulă.

Dar înainte de a descoperi Ortodoxia - lucru care s-a petrecut în Statele Unite -, Hamilton Justiniano fusese pastor protestant și, în Puerto Rico, rector al Seminarului Penticostal din San Juan.